

Методичні рекомендації щодо нормативно-правового забезпечення закладів освіти, що працюють в експериментальному режимі

Експериментальна діяльність у закладах освіти здійснюється відповідно до Законів України «Про Освіту», «Про загальну середню освіту», «Про інноваційну діяльність», Положень «Про порядок здійснення інноваційної освітньої діяльності» (наказ МОН України від 7.11.2000, № 522) та «Про експериментальний загальноосвітній навчальний заклад» (наказ МОН України від 20.02.2002 № 114).

Згідно з цими Положеннями *статус експериментального майданчика всеукраїнського рівня* надається загальноосвітньому навчальному закладу, на базі якого проводитиметься експеримент з перевірки результативності та можливості застосування:

- освітніх, дидактичних, виховних систем;
- державних стандартів загальної середньої освіти, інваріантної складової змісту загальної середньої освіти.

Статус експериментального майданчика регіонального рівня надається загальноосвітньому навчальному закладу, на базі якого проводитиметься експеримент з перевірки результативності та можливості застосування:

- варіативної складової змісту загальної середньої освіти;
- систем організації навчально-виховного процесу, методів навчання та виховання у загальноосвітньому навчальному закладі;
- систем внутрішкільного управління або їх компонентів.

Алгоритм підготовки закладів освіти до роботи в експериментальному режимі

1. Подання заявки ініціатором експерименту - науковим працівником (працівниками) або підвідомчою установою (установами):

- до президії АПН України на проведення експерименту *всеукраїнського рівня*;
- до органу управління освітою обласного рівня на проведення експерименту *регіонального рівня*.

2. Заявка має містити:

- інформацію про її автора (авторів), за потреби - про наукового керівника (керівників) експерименту (адреса, телефон, місце роботи, посада, кваліфікаційна категорія, педагогічне, вчене звання, науковий ступінь);
- формулювання теми дослідно-експериментальної роботи;
- опис очікуваних результатів експерименту, запропонованої освітньої інновації;

- ви значення мети і завдань, гіпотези дослідно-експериментальної роботи;
- перелік загальноосвітніх навчальних закладів, на базі яких пропонується провести експеримент;
- визначення термінів проведення експерименту;
- пропозиції щодо змісту і термінів здійснення контролю за ходом експерименту;
- опис наявного і необхідного забезпечення експерименту (організаційного, науково-методичного, кадрового, матеріально-технічного, фінансового), його кошторис.

3. До заявки додаються:

- **підтвердження згоди на проведення експерименту** загальноосвітнього навчального закладу, **органу управління освітою**, засновників, **яким цей заклад безпосередньо підпорядкований** (копії листів до органу управління освітою або до АПН України, що розглядає заявку);
- експериментальні навчальні плани, програми, книги (їх рукописи), за якими пропонується здійснювати навчально-виховний процес;
- інші експериментальні матеріали.

4. Здійснення експертизи заявки на проведення експерименту експертними комісіями в залежності від рівня експерименту (АПН України чи управління освіти і науки облдержадміністрації).

5.. Видання наказів МОН України (всеукраїнський рівень), ГУОН (регіональний рівень).

5. На підставі позитивного висновку експертної комісії, програми дослідно-експериментальної роботи, укладених угод, підтверджень згоди на проведення експерименту юридичних і фізичних осіб або подання Президії АПН України **відповідний орган управління освітою видає наказ про проведення експерименту всеукраїнського (МОН України) або регіонального рівня, (ГУОН облдержадміністрації) та надання загальноосвітньому навчальному закладу статусу експериментального всеукраїнського або регіонального рівня**, за потреби - спільний з іншими органами виконавчої влади.

Цим наказом дається дозвіл на проведення експерименту, затверджуються програма дослідно-експериментальної роботи, кошторис експерименту, надається статус експериментального загальноосвітньому навчальному закладу (закладам), встановлюються:

- юридичні та фізичні особи, які здійснюватимуть наукове керівництво експериментом, забезпечуватимуть його проведення;
- обсяги та джерела фінансування експерименту;
- особи, відповідальні за проведення і результати експерименту, їх повноваження щодо контролю за ходом дослідно-експериментальної роботи;
- порядок і терміни звітування про хід і результати дослідно-експериментальної роботи.

За потреби цим наказом:

- затверджуються експериментальні навчальні плани, індивідуальний штатний розпис експериментального загальноосвітнього навчального закладу;
- дається дозвіл на використання в експериментальному загальноосвітньому навчальному закладі експериментальних навчальних програм, підручників та посібників, інших матеріалів, що пройшли відповідну експертизу.

До наказу додаються:

- програма дослідно-експериментальної роботи і кошторис експерименту;
- за потреби - форма звіту про хід і результати експерименту, перелік загальноосвітніх навчальних закладів, яким надається статус експериментальних, а також перелік наукових керівників експерименту.

6. Експериментальний навчальний заклад повинен:

6.1. Здійснювати дослідно-експериментальну роботу згідно з наказом про проведення експерименту на його базі.

6.2. Вносити передбачені програмою дослідно-експериментальної роботи зміни до своєї діяльності, як правило, на початку навчального року.

6.3. Звітувати про хід і результати дослідно-експериментальної роботи перед **органом управління освітою**, що видав наказ про проведення експерименту на його базі та органом управління освітою, яким експериментальний навчальний заклад безпосередньо підпорядкований, у визначені терміни.

**Приблизний перелік
паketу документів закладу освіти,
що бере участь в експериментально-дослідній діяльності .**

1. Заявка на участь у експериментально-дослідній діяльності, що затверджена науковим керівником та погоджена начальником управління (відділу) освіти.
2. Зміст та характеристика дослідно-експериментальної діяльності за визначеною темою (тема, об'єкт, предмет, мета, концепція, гіпотеза, методи дослідження, методологічна та теоретична база та очікувані результати).
3. Програма дослідно-експериментальної діяльності за етапами та чітко визначеними термінами виконання, що затверджена на засіданні педагогічної ради.
4. Витяг з протоколу педагогічної ради про рішення:
 - взяти участь у експериментально-дослідній діяльності;
 - розробити програму дослідно-експериментальної діяльності;
 - призначення координатора дослідно-експериментальної діяльності.
5. Склад координаційної ради з проведення дослідно-експериментальної роботи, що затверджується на засіданні педагогічної ради.
6. Склад творчої групи для проведення дослідно-експериментальної роботи, що затверджується на засіданні педагогічної ради.
7. План дослідно-експериментальної роботи з визначенням етапів, термінів їх проведення та відповідальних.
8. План кожного етапу дослідно-експериментальної роботи